

Jakobs laatste woorden in Egypte

Ik ga op reis en ik neem mee: Spannend spel en sommigen zijn er zo goed in dat ze meer dan 50 voorwerpen kunnen onthouden die zij meenemen in hun reiskoffer. Het belangrijkste dat je mee wilt nemen is jouw Bijbel. Nieuw ondergoed, een pyama, een tandenborstel kun je opnieuw kopen, maar een Bijbel is persoonlijk en niet overal terug te vinden in de winkels.

Ik neem je vandaag mee op een reis in het OT. Het is interessant om te zien dat veel van de gebeurtenissen in het OT sterk overeenkomen met en aanvullend zijn op gebeurtenissen in het NT. De twee verbonden vullen elkaar naadloos aan en dat is ook precies de bedoeling van God.

Kijk met me mee in het leven van Jakob:

Er is veel te vertellen over Jakobs leven. We spreken meestal over het begin, het midden en weinig over het einde van zijn leven. Terwijl er uit zijn laatste woorden op aarde grote lessen te leren zijn. Kijk eens met me mee.

Gen.49:1-2 =>"Daarop riep Jakob zijn zonen en zei: Verzamel jullie, dan maak ik jullie bekend wat jullie in later tijd overkomen zal. Kom bijeen en luister, zonen van Jakob, luister naar Israël, jullie vader."

Wat een schitterende, verbazenwekkende en indrukwekkende oproep!

Jakob weet dat hij gaat sterven en hij heeft zijn zonen nog een boodschap te geven. Het is aan de zonen om te luisteren naar de boodschap die hun vader Jakob geeft. Vandaag kan het gelukkig steeds vaker gebeuren, omdat er terug ruimte begint te komen in onze maatschappij om mensen de tijd te geven rustig te sterven. Denk aan de palliatieve afdelingen in de ziekenhuizen. De patiënt zelf, maar ook de familie weet dat het levenseinde nadert. Het kan zijn dat er dan momenten zijn die ruimte geven voor mooie afscheidswaarden. Het koesteren van die laatste momenten met het gezinslid dat op het punt van sterven staat is kostbaar. Precies zoals Jakob zijn laatste woorden deelt met zijn zonen.

Gen.49:4 =>"Onstuimig als het water als je bent, zul je niet de voortreffelijkste zijn, want je bent het bed van je vader ingeklommen, en toen heb je het geschonden. Hij is mijn sponde ingeklommen."

De zonde is Ruben weliswaar vergeven. Hij heeft contact met zijn vader en zijn broers vastgehouden, maar de consequentie van zijn zonde heeft doorgewerkt in de rest van zijn leven. Ruben die het als enigste van zijn broers opnam voor Jozef. Ruben die er voor gezorgd heeft dat zijn broers Jozef niet gedood hebben. Waardoor Jozef zo'n belangrijke rol in Egypte en in het voortbestaan van het volk Israël gespeeld heeft. Ruben zal niet de voortreffelijkste zijn, ondanks dat hij de eerstgeborene is en de oudste van 12 broers!

Het klinkt misschien zwaar, maar ieder van ons moet beseffen dat sommige zaken zwaar door kunnen blijven wegen in het verdere leven. Het kan vergeven en vergeten worden, het moet zelfs in opdracht van God vergeven en vergeten worden, maar de gevolgen kunnen niet ongedaan gemaakt worden. Voorbeelden kun je genoeg terug vinden in je eigen leven, in het leven van de mensen om je heen. In de plaatselijke gemeente.

Gen.49:5-7 =>"Simeon en Levi zijn broers, hun wapens zijn werktuigen van geweld. Laat mijn ziel niet in hun geheim overleg komen, en mijn eer niet aan hun bijeenkomst deelnemen; want in hun woede hebben zij mannen doodgeslagen; en in hun moedwil hebben zij runderen de pezen doorgesneden. Vervloekt zij hun woede, want die is hevig, en hun verbolgenheid, want die is hard. Ik zal hen verdelen over Jakob en hen verspreiden in Israël."

Hevige woede, werktuigen van geweld, geheim overleg, dierenmishandeling, verbolgenheid en dat allemaal moedwillig. Jakob keurde het niet goed en wilde er geen deel van uit maken. (Niet dat Jakob zelf een lieverdje is geweest in zijn leven, in zijn relatie met zijn broer Esau, in het bedrog van zijn eigen vader en noem maar op. Toch moet de waarheid gezegd worden tegen zijn zonen Simeon en Levi.) Dit waren geen lieve zachtaardige jongens. Hoe rechtvaardig de zaken ook in hun eigen ogen er uit zagen. Het zal je maar gebeuren dat jouw zus verkracht wordt! Hoe zou jij reageren als sterke broer, vader, neef? Mannen springen graag in de bres voor hun zus, vrouw, moeder, dochter... De wraak is echter aan God, aan de rechters en ligt niet in eigen hand. Hoe zwaar dit ook doorweegt emotioneel, relationeel. Veel oorlogen zouden vermeden zijn, indien de direct betrokkenen Gods adviezen zouden hebben gevolgd. Woede kan je leiden naar verkeerd handelen en vervolgens zit je opgezadeld met de consequenties van je eigen verkeerde handelen. Je beseft het achteraf, maar dan is de schade al toegebracht. Het kost veel meer moeite om de brokken achteraf te lijmen dan de woede uitbarsting uithaalt of oplost.

Gen.49:8-10 =>"Juda, jij bent het, jou zullen je broers loven! Je hand zal rusten op de nek van je vijanden; voor jou zullen de zonen van je vader zich neerbuigen. Juda is een leeuwenwelp; van je prooi ben je opgestaan, mijn zoon. Hij heeft zich gekromd, zich als een leeuw neergelegd, als een leeuwin; wie zal hem doen opstaan? De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Hem zullen de volken gehoorzamen."

Is het niet mooi hoe er in de woorden van Jakob al gesproken wordt over de komst van Jezus via de lijn van Juda? Dit onderwerp is voor een andere studie of les.

Er zijn twaalf broers en meer woorden dan ik heb aangehaald. Kijk er naar, heel interessant hoe Jakob alles verwoord en voorzegt.

Gen.49:33 =>"Toen Jakob klaar was met het geven van bevelen aan zijn zonen, legde hij zijn voeten bij elkaar op het bed en gaf de geest; en hij werd verenigd met zijn voorgeslacht."

Super mooi vind ik dit. Al je zonen rond je bed en dan nog een keer je voeten bij elkaar leggen en inslapen. Het is slecht om je benen over elkaar te leggen, maar het voelt goed om het toch te doen. Ik snap Jakob absoluut. Zie je de woordkeuze die Jakob gebruikt? Het zijn geen adviezen die hij geeft aan zijn zonen, maar bevelen.

Gen.50:3 =>"Het balsemen van hem duurde veertig dagen, want dat is het aantal dagen dat het balsemen duurt; en de Egyptenaren beweenden hem zeventig dagen."

Nu snap je waarom er zoveel jaar later nog mummies gevonden worden in behoorlijke staat. 40 dagen duurde het balsemen. De Egyptenaren hielden Jakob op hoge voet. Zij beweenden hem zeventig dagen. Is daar vandaag de dag nog tijd voor? Het werkt helend, accepterend en maakt overlijden deel van het leven en

stimuleert rouwen en afscheid nemen als deel van het verwerkingsproces. Gelukkig begint de huidige maatschappij het langzaam aan terug in te zien.

Uit respect voor Jozef en zijn vader Jakob lieten de Egyptenaren Jozef en de familie terug gaan naar het land Kanaän om Jakob bij te zetten in het graf dat Abraham gekocht had en waar een groot deel van de familie begraven lag in de grot. (Gen. 49:29-32)

Gen.50:10=>"Toen ze bij de Doornendorsvloer kwamen, die zich aan de overzijde van de Jordaan bevindt, bedreven ze daar rouw over hem met een grote en zware rouwklacht. Hij hield zeven dagen rouw over zijn vader."

Rouwen met een grote en zware rouwklacht, zeven dagen lang. Daar is nog weinig respect voor te vinden vandaag de dag in onze prestatieve en soms zelfs emotionele maatschappij. Culturen verschillen, families verschillen, individuen verschillen. Ieder rouwt op eigen wijze. Voldoende tijd om te rouwen helpt bij het verwerken, plaatsen en accepteren van het verlies van een dierbare.

Jakobs broers kregen het angstig benauwd na het overlijden en de rouwperiode. Zij zaten samen en bespraken angstig hoe Jozef nu zou gaan reageren nu pa dood was!

Gen.50:15-17=>"Toen de broers van Jozef zagen dat hun vader dood was, zeiden ze: Als Jozef ons haat, zal hij ons zeker al het kwaad dat wij hem aangedaan hebben, vergelden. Daarom lieten zij tegen Jozef zeggen: Uw vader heeft voor zijn dood deze opdracht gegeven: Dit moeten jullie tegen Jozef zeggen: Och, vergeef toch de overtreding van uw broers en hun zonde, want zij hebben u kwaad gedaan. Maar nu, vergeef toch de overtreding van de dienaren van de God van uw vader. Jozef huilde toen zij tot hem spraken."

Kijk hoe Jozef reageert Gen. 50:17-19

"Jozef huilde toen zij tot hem spraken. Daarna gingen ook zijn broers naar hem toen. Zij vielen voor hem neer en zeiden: Zie, wij zullen u tot slaven zijn. Jozef zei daarop tegen hen: Wees niet bevreesd, want sta ik soms op de plaats van God?"

Na alles wat de broers Jozef hebben aangedaan is het duidelijk, dat vader Jakob, de beschermende katalysator was in hun ogen. "Zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten". De broers verwachtten van Jozef nu "een koekje van eigen deeg" terug te ontvangen.

Hoe zou jij reageren als jouw familie, vleselijk of geestelijk jou hetzelfde behandeld zou hebben als de broers Jozef hebben behandeld?

Ze hebben Jozef vaak belachelijk gemaakt om zijn dromen. Ze vonden hem een verwend jong van zijn vader. Ze lachten om zijn nieuwe jas. Ze maakten hem uit voor betweter etc. Ze wilden hem doden, gooiden hem vervolgens in een put en verkochten hem uiteindelijk als slaaf, waarna hem van alles overkwam in Egypte met verschillende jaren gevangenisstraf als klapstuk.

Jozef maakt het erg duidelijk! **Hij staat niet op de plaats van God!**

Jij en ik staan ook niet op de plaats van God! Laten wij dan net zo vergevingsgezind zijn als Jozef. Precies zoals de Heere Jezus ons overal in de Schrift duidelijk maakt.

Jozef zag duidelijk hoe God door het slechte heen hem gebruikte ten goede van het volk Israël en ter ondersteuning van Gods plannen voor het volk Israël. Ik kan er met mijn verstand niet bij dat christenen twifelen aan Gods opdracht om mede broeders en zusters te vergeven! Het is geen vrijblijvende keuze, maar een opdracht van God aan elke christen. Dag in dag uit, keer op keer, dienen wij klaar te staan om anderen te vergeven. Zelfs als het onszelf pijn doet en wij emotioneel, psychisch, fysiek, sociaal en familiaal het moeilijk vinden om de ander te vergeven.

Wanneer jij terug kijkt in jouw leven, zie je dan momenten waar de Heer jou een andere kant op heeft gestuurd dan jij zelf eigenlijk wilde gaan? Zie je hoe de Heer jou gebruikt heeft? Zie je wat mogelijk is met, onder, door, samen en in opdracht van God? Ondanks de pijn, de schade die jij hebt geleden op jouw reis door het leven, is God jou altijd nabij geweest en heeft Hij altijd uitkomst geboden. Soms is het niet mogelijk om Gods hulp gelijk te zien en te ervaren, maar achteraf wordt het duidelijk als jij terug kijkt in de tijd en in de gebeurtenissen in jouw leven. Mensen doen jou misschien pijn. Omstandigheden vallen tegen. Je krijgt het soms zwaar voor je kiezen gegooid. En toch is God daar en kijkt Hij met jou mee over jouw schouder en is Hij betrokken in jouw leven.

Durf jij los te laten en volledig op Gods inzichten te vertrouwen? Ik wil jou aanmoedigen om volledig te vertrouwen en op God te bouwen. Moedig mij aan om hetzelfde te doen. Laten wij elkaar aanmoedigen en een voorbeeld zijn voor elkaar.

GELOVEN = GEHOORZAMEN = VERTROUWEN = DOORZETTEN = ACTIE!!!

Gen.50:22=>"Jozef bleef in Egypte wonen, hij en het huis van zijn vader; Jozef leefde honderdtien jaar."

Jozef is zeer goed behandeld geweest in het grootste deel van zijn leven door de Farao en de rest van het volk. Wanneer je kijkt naar Jozefs leven in Egypte mag je de zware jaren in de gevangenis en in het huis van Potifar niet vergeten. Jozef was trouw en dienstbaar en heeft de Farao en het volk Egypte met verve geholpen, ondersteund en is gebleven tot het eind. Jozef heeft Egypte niet in de steek gelaten om terug te keren naar Kanaän, naar dat de hongersnood voorbij was. Jozef heeft de verandering in zijn leven geaccepteerd en het beste gemaakt van de plek waar God hem uiteindelijk heeft doen belanden.

Laten wij dezelfde soort keuzes maken in ons leven. Er zullen slechte dagen, weken, maanden en jaren zijn, maar die moeten afgewogen worden tegen de goede dagen, weken, maanden en jaren. God geeft de doorslag.

God geeft de uitkomst en daar moeten en mogen wij ons aan optrekken om vol te houden, door te zetten om ons leven te leven in godvruchtigheid!

Jozef bleef tot zijn dood in Egypte en lang daarna. Zijn beenderen zijn uiteindelijk bij de uittocht terug meegenomen. Jozef accepteerde zijn lot. Hij zag in hoe God met Hem was en slechte momenten overspoelde met goede momenten en gebruik maakte van de omstandigheden waarin Jozef buiten zijn wil om geplaatst werd.

Uitdaging =>

Kijk naar je eigen leven en zie hoe God kan werken in jouw leven en door alle omstandigheden heen. Vertrouw op de Heer en laat Hem jou gebruiken. Hou vol en geef jezelf voor 100% aan de Heer! Waar je ook bent en wat jou ook overkomt! De Heer weet er raad mee.